

Projekt

z dnia 20 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO**

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za
2025 rok**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1684) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49)

**Rada Powiatu Częstochowskiego
uchwała:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2025 r. w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Częstochowskiego

Andrzej Kubat

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Częstochowa, ul. Jasnogórska 75
tel. (034) 334 33 33 fax. (034) 334 33 34
e-mail: sekretariat@pcprczwa.pl

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA 2025 ROK

Częstochowa, marzec 2026 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CZĘSTOCHOWIE ZA 2025 ROK W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 76 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot któremu starosta zlecił realizację tego zadania. W przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej.

Zgodnie z Zarządzeniem Starosty Częstochowskiego Nr 31/2011 z dnia 06.10.2011 r. zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzin w Częstochowie.

W strukturach PCPR funkcjonuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej, w 11 osobowym składzie:

- 1. Dwóch psychologów – w tym 1, który pełni także dyżury w Punkcie Interwencji Kryzysowej.*
- 2. Sześciu Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej w terenie.*
- 3. Jeden Starszy Specjalista Pracy Socjalnej w terenie.*
- 4. Główny Specjalista Pracy Socjalnej oraz Referent prowadzący merytoryczną obsługę świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.*

W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. pracownicy Z ds. PZ obejmowali wsparciem łącznie 109 rodzin zastępczych (34 rodziny niezawodowe, 70 rodzin spokrewnionych i 5 rodzin zawodowych, w tym 1 w ciągu 2025 r. przekształciła się z niezawodowej rodziny zastępczej). W 2025 r. funkcjonowało 7 rodzin zastępczych, którym Sąd powierzył pieczę na czas trwania postępowania. W ciągu roku część powierzeń została przekształcona w rodziny zastępcze, część spraw nadal jest w toku. W ww. rodzinach umieszczonych było łącznie 137 dzieci (w tym 6 dzieci do 3 r.ż. i 33 osoby pełnoletnie).

Pracownicy Z ds. PZ wykonywali swoje obowiązki służbowe pracując na dwie zmiany w godzinach od 7.00 do 15.00 i od 10.00 do 18.00, poruszając się w terenie 2 samochodami służbowymi oraz samochodami prywatnymi. Liczba godzin użytkowania samochodów w 2025 r. wyniosła 2895 godzin 45 minut. Co w przeliczeniu daje 361 roboczodni 7 godz. 45 min.

W 2025 roku:

a) Przestało funkcjonować 19 rodzin zastępczych dla 21 dzieci, w tym:

- sąd w drodze postanowienia rozwiązał 3 rodziny zastępcze dla 5 dzieci, w tym z 1 rodziny zastępczej 1 dziecko wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, z 2 rodzin zastępczych 4 dzieci umieszczono pod opieką innych rodzin zastępczych,*
- 13 rodzin zastępczych przestało funkcjonować z uwagi na usamodzielnienie się 13 wychowanków,*
- 1 rodzina zastępcza zmarła, 1 dziecko umieszczono w innej rodzinie zastępczej,*
- z 2 rodzin zastępczych usamodzielniało się 2 wychowanków, rodziny funkcjonują nadal.*

b) sąd ustanowił 3 rodziny zastępcze dla 6 dzieci w tym:

- 2 rodziny zastępcze spokrewnione dla 3 dzieci,*
- 1 rodzinę zastępczą niezawodową dla 3 dziecka.*

c) sąd powierzył 7 rodzinom pieczę nad 7 dzieci, w tym:

- 4 rodzinom zastępczym spokrewnionym dla 4 dzieci,*

- 2 rodzinom zastępczym niezawodowym dla 2 dzieci,
- 1 rodzinie już funkcjonującej dla innych dzieci dla 1 dziecka.

Na teren powiatu częstochowskiego przeprowadziła się 1 rodzina zastępcza spokrewniona z innego powiatu.

Z 9 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, którzy w 2025 roku ukończyli 18 lat pozostało w rodzinach zastępczych, 2 wychowanków usamodzielniało się.

I. Zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Nabór na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej jest ogłoszony na stronie internetowej PCPR. W trakcie roku na bieżąco udzielano zainteresowanym osobom informacji na temat procedury ustanawiania rodzin zastępczych. Ponadto promocja rodzicielstwa zastępczego odbywała się za pośrednictwem ulotek i baneru. W dniu 16.08.2025 r. na VIII Festiwalu Żniwnym w Lubojnie oraz w dniu 24.08.2025 r. podczas XXV Dożynek Powiatowych w Blachowni pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie promowali ideę rodzicielstwa zastępczego.

W dniu 18.03.2025 r. odbyła się konferencja prasowa rozpoczynająca Kampanię Promującą Rodzicielstwo Zastępcze "Zostań rodziną - czekam na Ciebie", w której uczestniczyły rodziny zastępcze, kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przedstawiciele jednostek pomocy społecznej, władze powiatu. Konferencja miała na celu promocję rodzicielstwa zastępczego. W konferencji uczestniczyło 80 osób, w tym 29 rodzin zastępczych. W ramach prowadzonej kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze został nakręcony film, w którym 5 rodzin zastępczych przedstawiło swoje historie.

W okresie od 20.03.2025 r. do 28.07.2025 r. Dyrektor, Zastępca Dyrektora oraz pracownicy PCPR w Częstochowie gościli na 16 radach gmin i miast powiatu częstochowskiego, podczas których przybliżano trudną sytuację spowodowaną niedoborem kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nie tylko w powiecie częstochowskim ale i na terenie całego kraju. Na każdej sesji prezentowano film z udziałem rodzin zastępczych z powiatu częstochowskiego.

W ramach kampanii „Zostań rodziną - czekam na Ciebie” rozprowadzano plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze. W dniu 23.05.2025 r. w Sokolim Ranczu w Biskupicach odbył się piknik dla rodzin zastępczych. W spotkaniu udział wzięły 192 osoby, w tym 153 z rodzin zastępczych, władze powiatu oraz przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej z powiatu częstochowskiego.

W trakcie konferencji ogłoszono konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych „Rodzina, ach rodzina!!!”.

W dniu 26.11.2025 r. w trakcie konferencji podsumowującej kampanię konkurs został rozstrzygnięty, laureaci otrzymali dyplomy i nagrody. W konferencji uczestniczyły rodziny zastępcze, przedstawiciele jednostek pomocy społecznej oraz władze powiatu w liczbie 80 osób.

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinii o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

W celu kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowych i spokrewnionych rodzin zastępczych przeprowadzono 39 wizyt w miejscach zamieszkania 14 rodzin w tym 5 wizyt z psychologiem w celu obserwacji relacji panujących w rodzinach i obserwacji zachowań kandydatów w sprzyjającej atmosferze domu rodzinnego. Podczas wstępnych rozmów z kandydatami oraz w trakcie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych w miejscu zamieszkania rodzin, dokonywano analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów. Stosowano narzędzie w postaci formularza Karty Sytuacji Kandydatów na Rodzinę Zastępczą. Następnie zbierano od ośrodków pomocy społecznej, komisariatów policji, szkół i pracodawców opinie dotyczące kandydatów. Kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowych rodzin zastępczych zostali poddani psychologicznym badaniom testowym oraz odbyli rozmowy indywidualne z psychologiem.

Z 12 rodzinami (kandydatami na niezawodowe i spokrewnione rodziny zastępcze) opracowano Kartę Sytuacji Kandydatów na Rodzinę Zastępczą w celu wydania o nich opinii na potrzeby własne lub zlecenie Sądu. 2 rodziny zrezygnowały z procedury przed jej rozpoczęciem.

Kwalifikacje na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 5 rodzin (w tym 2 rodziny, które rozpoczęły procedurę w 2024 r.), które uczestniczyły w szkoleniach. Po odbytym szkoleniu kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymały wszystkie rodziny. W ciągu 2025 r. 2 rodziny kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej zrezygnowały z dalszej procedury, 1 rodzina otrzymała negatywną wstępną kwalifikację. 1 rodzina kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej pozostaje w trakcie dalszej procedury. Z pozostałych 7 rodzin kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej, 5 uczestniczyło w szkoleniu, 2 rodziny oczekują na wyznaczenie terminu szkolenia.

Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej program szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej jest zatwierdzany na okres 5 lat na wniosek podmiotu prowadzącego szkolenie, przez ministra właściwego do spraw rodziny. Po rozpatrzeniu wniosku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie o zatwierdzenie autorskiego programu szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, Minister Rodziny i Polityki Społecznej zatwierdził decyzją numer 13/2020/RZ z dnia 25 listopada 2020 r. ww. szkolenie na okres 5 lat.

W terminie od 07.04.2025 r. do 09.05.2025 r. odbyło się 74,5 godzinne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu uczestniczyło 8 osób z 4 rodzin kandydatów do pełnienia tej funkcji oraz 9 osób z 6 rodzin kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

W dniach 26 i 30.06.2025 r. odbyło się szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w którym uczestniczyły 2 osoby z 1 rodziny.

W terminie od 17.10.2025 r. do 14.11.2025 r. odbyło się 74,5 godzinne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu

uczestniczyły 2 osoby z 1 rodziny kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz 2 osoby z 2 rodziny, kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

W dniu 11.12.2025 r. odbyło się szkolenie dla 1 kandydatki do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.

Nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

2. Zapewnianie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji biorąc pod uwagę ich potrzeby

Rodziny zastępcze nie zgłaszały indywidualnych potrzeb w zakresie szkoleń. Rozeznanie w powyższym zakresie prowadzą pracownicy współpracujący z rodzinami zastępczymi.

3. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W 2025 r. zatrudniono 3 osoby do pomocy 3 rodzinom zastępczym na łączny okres 20 miesięcy. W jednej zawodowej rodzinie zastępczej U. opiekującej się 3 dziećmi, do pomocy i wsparcia w sprawowaniu opieki nad dziećmi przez cały rok zatrudniona była dodatkowa osoba. W rodzinie zastępczej zawodowej N. opiekującej się 3 dziećmi do pomocy i wsparcia w sprawowaniu opieki nad dziećmi od lipca do grudnia zatrudniona była dodatkowa osoba. W rodzinie zastępczej niezawodowej S. na dwa miesiące została zatrudniona osoba do pomocy i wsparcia w sprawowaniu opieki nad dzieckiem, z uwagi na problemy zdrowotne i zabieg operacyjny dziecka.

Do udziału w grupach wsparcia zapraszane są wszystkie rodziny zastępcze, następnie zainteresowane rodziny zapisywane są do konkretnej grupy w zależności od występujących problemów lub rodzaju rodziny zastępczej (niezawodowa/spokrewniona/zawodowa). Prowadzono 2 grupy wsparcia w których uczestniczyło 20 rodzin. Odbyło się 16 spotkań, przeciętnie raz w miesiącu po dwie godziny.

Liczba uczestników w poszczególnych grupach wsparcia:

- I grupa - 14 rodzin zastępczych spokrewnionych (9 spotkań)
- II grupa - 6 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (7 spotkań).

Spotkania grup wsparcia miały charakter szkoleniowy i psychoedukacyjny w obszarze:

- doskonalenia umiejętności wychowawczych,
- radzenia sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci, problemów dzieci pochodzących z rodzin patologicznych, trudności edukacyjnych dzieci.

W 2 grupach wsparcia dla dzieci i młodzieży uczestniczyło 14 osób. Odbyło się 14 spotkań. W tym:

- dla młodzieży 7 osób, 9 spotkań,
- dla dzieci 7 osób, 5 spotkań.

Spotkania grup wsparcia dla dzieci i młodzieży dotyczyły psychoedukacji w zakresie:

- radzenia sobie z emocjami,

- trudności w relacjach rówieśniczych i z opiekunami,
- profilaktyki uzależnień.

4. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.

Nie zgłosił się żaden kandydat, który wyraziłby zainteresowanie podjęciem współpracy, ponadto żadna z rodzin zastępczych nie zgłosiła potrzeb w tym zakresie.

5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Na bieżąco prowadzono współpracę w formie kontaktu osobistego, telefonicznego lub pisemnego ze środowiskiem lokalnym tj. OPS, PPPP, Komisariatami Policji, Sądami, podmiotami leczniczymi, Szkołami, Kuratorami, Placówkami Opiekuńczo – Wychowawczymi – łącznie 954 razy. Głównym celem prowadzonej współpracy było udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym i dzieciom w nich przebywającym w ich bieżących sprawach dot. m.in. trudności szkolnych, kontaktów z rodzicami biologicznymi, problemów zdrowotnych.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym, podczas wykonywania obowiązków służbowych przez pracowników Zespołu, kształtowała się następująco.

Instytucja	Kontakt osobisty	Kontakty pisemny	Kontakt telefoniczny
OPS	80	383	152
Komisariat Policji	2	23	8
Podmioty lecznicze	-	-	-
Szkoła	93	161	48
Kurator	-	-	4
Prokuratura	-	-	-
Razem	175	567	212

Pracownicy Z ds. PZ uczestniczyli również w 10 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w 6 placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W tym:

- Dom Dziecka w Chorzenicach 2 zespoły,
- Dom dla Dzieci „Promyczek” 1 zespół,
- Dom dla Dzieci „Słoneczyn” 1 zespół,
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Blachowni 3 zespoły,
- Dom dla Dzieci „Skałka” 1 zespół,
- Dom dla Dzieci „Sosienka” 2 zespoły.

6. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzone są przez psychologów.

Przeprowadzono łącznie 82 konsultacje indywidualne.

Indywidualna pomoc psychologiczna rodzinom zastępczym realizowana była w zakresie:

- diagnozy psychologicznej problemów rodzinnych i wychowawczych występujących w rodzinach,
- poradnictwa i działania terapeutycznego dot. w/w problemów,
- psychoedukacji i poradnictwa w zakresie zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania występujących u dzieci.

Wydano 24 opinie psychologiczne, w tym:

- 13 dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla 19 osób (w zależności od potrzeb opinia wydawana była indywidualnie dla kandydata lub wspólnie dla małżeństw),
- 11 dla rodzin zastępczych niezawodowych (17 osób).

7. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności z zakresie prawa rodzinnego.

Z porady prawnej w postaci 10 konsultacji skorzystało 6 rodzin zastępczych.

8. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Konsultacji dot. okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywano podczas spotkań w siedzibie PCPR na które zapraszane były m.in. rodziny zastępcze, rodzice biologiczni, pedagodzy szkolni, asystenci rodzin lub pracownicy socjalni z OPS, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego. Ze strony PCPR w konsultacjach uczestniczył koordynator lub pracownik socjalny, psycholog, zastępca dyrektora, dyrektor PCPR.

W 2025 r. dokonano:

- 33 ocen 33 rodzin zastępczych (w tym 32 pozytywne, 1 ocena 1 rodziny bez stanowiska).
- 195 ocen sytuacji 95 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (w 4 ocenach dla 2 dzieci stwierdzono brak zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w pozostałych przypadkach stwierdzono zasadność dalszego pobytu wychowanków w pieczy zastępczej).

Po dokonaniu oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej, sporządzono i przekazano do właściwych Sądów Rejonowych 167 opinii, w niektórych opiniach zostały przekazane informacje o dwójce lub trójce dzieci.

Ponadto na prośbę Sądu, sporządzono 20 opinii dot. funkcjonowania rodzin zastępczych.

Zgodnie z art. 131 pkt 2 po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

Do ośrodka adopcyjnego przekazano 92 opinie.

9. Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą.

Pozyskiwanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej odbywa się za pośrednictwem ogłoszeń na stronie internetowej PCPR, rozmów telefonicznych i osobistych.

Wsparcie psychologiczne, prawne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą prowadzone jest w formie indywidualnych konsultacji. Rodziny zapraszane są także do udziału w organizowanych grupach wsparcia, gdzie mają możliwość wymiany doświadczeń. Ponadto w razie potrzeby rodzinom proponowane są konsultacje w Powiatowej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. Wsparcie dla rodziców dzieci objętych pieczą zapewniane jest w ramach poradnictwa specjalistycznego.

10. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod kątem zapewnienia przez rodzinę odpowiednich warunków bytowych i mieszkaniowych umożliwiających dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb.

Analiza warunków materialno – bytowych przeprowadzana była w miejscu zamieszkania 4 rodzin kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz dla 8 rodzin kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej na podstawie Karty Sytuacji Kandydatów na Rodzinę Zastępczą.

Ponadto, dokonuje się weryfikacji kandydatów zgodnie z wymogami art. 42 ustawy, który stanowi, że pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które:

1. *dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;*
2. *nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;*
3. *wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;*
4. *nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;*
5. *są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz posiadają opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2 letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.*
6. *przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;*
7. *zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:*
 - a) *rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,*
 - b) *właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,*
 - c) *wypoczynku i organizacji czasu wolnego.*
8. *nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.*

Zgodnie z art. 42 ust. 2 i 3 pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, natomiast w przypadku rodzin zastępczych niezawodowych co najmniej jedna osoba musi posiadać stałe źródło dochodów.

Przeprowadzane są testy psychologiczne i rozmowy indywidualne z każdą rodziną na podstawie których sporządza się opinie nt. kandydatów.

9 rodzajów testów przeprowadzono z 11 rodzinami oraz 13 kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

11. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Zgłoszono do ośrodków adopcyjnych informacje o 7 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

12. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie

II. Zespół ds. Pieczy Zastępczej zatrudnia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą rodziny zastępcze obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który nie może mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin. Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego oraz nie może on prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat. Opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej obejmuje się rodziny zastępcze na ich wniosek.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Pracownicy Z ds. PZ udzielali pomocy i wsparcia w bieżących trudnościach i problemach rodzin zastępczych, w niżej wymienionych kwestiach:

Problem dominujący w rodzinie	Liczba rodzin
problemu alkoholowego występującego w rodzinach zastępczych	8
problemów wychowawczych	16
problemów w relacjach	20
problemów szkolnych dzieci	13
kontaktów z rodzicami biologicznymi	16
żałoby, straty w rodzinie	4
problemy rozwojowe i zdrowotne dziecka	27
Razem	104

łącznie przeprowadzono 1548 odwiedzin w miejscu zamieszkania 109 rodzin zastępczych.

2. Przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku.

We współpracy z rodzinami zastępczymi opracowano 15 Planów Pomocy Dzieciom (dla dzieci umieszczonych w 2025 roku w rodzinnej pieczy zastępczej).

3. Pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.

Podczas każdej wizyty u rodziny zastępczej pracownicy na bieżąco informują o formach wsparcia oferowanych dla rodzin zastępczych.

4. Zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.

Realizując niniejsze zadanie, motywowano rodziny zastępcze do przeprowadzania zleconych badań i konsultacji u lekarzy specjalistów (np. endokrynologa, kardiologa, alergologa, laryngologa, okulisty, ginekologa, internisty).

W razie potrzeby zalecano konieczność odbycia konsultacji z psychologiem, pedagogiem szkolnym bądź psychiatrą.

W przypadku dzieci do 6 roku życia (14 dzieci) mając na względzie dobro dzieci i monitorowanie systematyczności przeprowadzania przez rodziny zastępcze obowiązkowych badań, szczepień oraz bilansów, zobowiązano rodziny do dostarczenia kserokopii książeczek zdrowia dzieci oraz kart szczepień. Pracownicy udzielali rodzinom zastępczym wsparcia również poprzez ustalanie terminów przyjęć przez lekarzy specjalistów np. psychiatry (z uwagi na długie terminy oczekiwania na wizytę, bądź opieszałość rodziny w ustaleniu terminu wizyty).

5. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

W trakcie wykonywanych obowiązków pracownicy na bieżąco udzielali wsparcia 120 usamodzielnionym wychowankom rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, poprzez informowanie o procedurach dot. przyznawania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie, pomoc w wyborze opiekuna usamodzielnienia i opracowaniu Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (opracowano 9 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia w 2025 r.) oraz 110 modyfikacji, oceny IPU, notatek służbowych lub pism z prośbą o aktualizację sytuacji wychowanka do innej instytucji. Podczas wizyt w środowisku i rozmów telefonicznych motywowano wychowanków do kontynuowania nauki i utrzymywania prawidłowej frekwencji na zajęciach, a także do poprawy sytuacji materialnej m.in. przez poszukiwanie pracy zarobkowej.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące współpracy z pełnoletnimi wychowankami rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Nazwa narzędzia	Liczba
Opinie zasadności przyznania pomocy na zagospodarowanie	14
Indywidualny Program Usamodzielnienia	9
Modyfikacja lub Ocena Indywidualnego Programu Usamodzielnienia	57
Ocena końcowa z realizacji IPU	8
Opinia zasadności przyznania pomocy na usamodzielnienie	13
Łącznie	101

6. W ramach prawa do korzystania z poradnictwa zawodowego, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego zgodnie z art. 77 ust. 6 ww. ustawy.

W 2025 r. odbyły się trzy spotkania superwizji dla pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie. W superwizji uczestniczyło 8 osób.

7. Zgodnie z art. 77 ust. 5 cyt. ustawy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i konferencjach.

W dniu 09.01.2025 r. pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczyli w spotkaniu promującym organizowanym przez Fundację Pomocy Dzieciom "Ulica" w Katowicach.

W dniu 08.04.2025 r. udział w szkoleniu „Program Korekcyjno-Edukacyjny: kwalifikowanie i kierowanie uczestników, cele, metody pracy i zakładane rezultaty”.

W dniu 28.05.2025 r. udział w szkoleniu „Zapewnienie dziecku ochrony na tle nowego rozporządzenia z dnia 19.02.2025 r. w sprawie kwestionariusza szacowania ryzyka”.

W dniach 17,24.10.2025 r. udział w szkoleniu online dot. Rodzinnej pieczy zastępczej prowadzonym przez Fundację Socjometr.

W dniu 07.11.2025 r. udział w spotkaniu sieciującym w ramach projektu „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” w Katowicach.

W dniu 18.11.2025r. udział w spotkaniu sieciującym w ramach projektu „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” w Regionalnym Centrum Wsparcia pieczy Zastępczej w Częstochowie.

W dniach 17,19,24,25.11.2025 r. udział w szkoleniu online dla urzędników z zakresu cyfryzacji.

W dniu 21.11.2025 r. udział w Konferencji naukowej „Stop przemocy” na Uniwersytecie im. Jana Długosza w Częstochowie.

W dniach 21.11.2025 r., 05.12.2025 r. udział w szkoleniu z zakresu ochrony danych osobowych z Inspektorem Ochrony Danych.

W dniu 18.12.2025 r. udział w konferencji „Dzieci w kryzysie – jak rozpoznawać, jak reagować, jak pomagać?” organizowane przez Stowarzyszenie ETOH w Częstochowie.

8. „Ferajna – wsparcie dla dzieci i młodzieży z powiatu częstochowskiego”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie od 1 kwietnia 2025 r. do 31 marca 2027 r. realizuje projekt pn. „Ferajna - wsparcie dla dzieci i młodzieży z powiatu częstochowskiego” w ramach ogłoszonego przez Zarząd Województwa Śląskiego w Katowicach naboru na działania FESL.07.07 „Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej”.

Całkowita wartość przewidzianego do realizacji projektu wynosi 551 513,25 zł, z czego kwota dotacji z EFS wynosi 523 937,58 zł, a wkładu własnego powiatu 27 575,67 zł (na którą składają się świadczenia pieniężne wypłacane uczestnikom projektu na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Projekt obejmuje wsparciem:

- 59 osób pełniących funkcję rodzin zastępczych poprzez sfinansowanie szkoleń tematycznych;
- 143 dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez udział w zajęciach kompetencji osobistych, diagnozach, terapiach;
- 30 osób opuszczających pieczę zastępczą poprzez udział w warsztatach podnoszących kompetencję osobiste;
- 9 pracowników poprzez udział w szkoleniach.

Na zrealizowane w 2025 roku działania wydatkowano kwotę 78 890,50 zł:

1. Diagnoza i terapia neurotaktylna której wykonawcą jest Fundacja ALGIZ, ul. Sobieskiego 84, Częstochowa. Wsparciem objęte jest łącznie 41 dzieci (22 dz. z instytucjonalnej pieczy zastępczej i 19 dz. z rodzin zastępczych). Czas trwania wsparcia od 28.08.2025 do 28.02.2026 r. – kwota 39 720 zł.
2. Diagnoza i terapia integracji sensorycznej której wykonawcą jest Fundacja ALGIZ, ul. Sobieskiego 84, Częstochowa. Wsparciem objęte jest łącznie 15 uczestników - dzieci z rodzin zastępczych. Czas trwania wsparcia od 11.09.2025 do 11.03.2026 r. – kwota 8480 zł.
3. Trening Umiejętności Społecznych której wykonawcą jest Power Motive ul. Cegielniana 100, Gdów. Miejsce realizacji odnowa Centrum Psychoterapii i Rozwoju ul. Dąbrowskiego 13/5, Częstochowa. Wsparciem objęte jest łącznie 16 uczestników - dzieci z rodzin zastępczych. Czas trwania wsparcia od 11.09.2025 do 11.03.2026 r. – kwota 7068 zł.
4. Zakup narzędzi diagnostycznych w postaci testów psychologicznych w kwocie 5914,50 zł.
5. Koszty pośrednie , w tym częściowe wynagrodzenie koordynatora projektu, zakup naklejek i plakatów promujących projekt w kwocie 17708,39 zł.